

Het stappenplan naar energiebesparing

Inleiding

Jouw school doet mee aan de Energy Battle in Haarlemmermeer. De Energy Battle is een wedstrijd waarbij je inzicht krijgt in het energieverbruik van de school en op basis van dat inzicht stappen kunt zetten om energie te besparen. Het NMCX Centrum voor Duurzaamheid gaat helpen bij het besparen. Dit stappenplan is daarbij bedoeld als hulp bij het opzetten en uitvoeren van het energiebespaarplan. Jullie gaan hier zelf actief mee aan de slag. NMCX ondersteunt hierbij. Bij NMCX is veel kennis over besparen door het verkrijgen van inzicht in het energieverbruik en het stimuleren van duurzaam gedrag. Ook met besparingsmaatregelen die genomen kunnen worden en eventuele subsidie(s) kan NMCX jullie verder helpen.

Het stappenplan

Het stappenplan begint met het oprichten van een energielcommissie bestaande uit tenminste drie personen die aan de slag gaan met energie besparen. De energielcommissie gaat vervolgens inzicht verwerven in het energieverbruik door monitoringsgegevens te koppelen aan de functie die erachter zitten (verlichten, koelen, etc.). Vervolgens kan een energiebespaarplan opgezet worden waarin de maatregelen omschreven worden met daaraan gekoppeld de acties die nodig zijn voor uitvoering van de maatregelen.

Klinkt allemaal heel serieus maar het plakken van briefjes op de wc deuren met 'licht uit als je weggaat' is net zo goed een maatregel als het opvragen van offertes voor ledverlichting en het aanvragen van subsidie.

Het stappenplan bestaat dus uit:

- 1) Oprichten Energielcommissie;
- 2) Verwerven inzicht energieverbruik organisatie;
- 3) Opzetten Energiebespaarplan;
- 4) Uitvoeren maatregelen uit het Energiebespaarplan.

1) Opzetten van een energielcommissie

De Energy Battle is een goed moment om een energielcommissie op te zetten met daarin tenminste drie geïnteresseerde medewerkers, vrijwilligers en/of ouders. Bij voorkeur zit er tenminste één technisch bekwame persoon in de energielcommissie. Iemand die bijvoorbeeld al betrokken is bij het onderhoud of een technische achtergrond heeft. De Energielcommissie werkt het Energiebespaarplan uit. Zij vormen het technische aanspreekpunt voor de organisatie en wonen de Battle sessies bij.

2) Verwerven inzicht energieverbruik organisatie

Het energiemonitoringsstelsysteem wordt gebruikt voor het verkrijgen van inzicht in het energieverbruik. Op deze manier weet je waar, wanneer en hoeveel energie verbruikt wordt en kun je dit koppelen aan de functies van de apparatuur die erachter hangen. Daarbij kun je o.a. de volgende vragen stellen:

- is er sprake van een logisch verbruik?
- Kan er bespaard worden door gedragsverandering, door vervanging van apparatuur of door het niet te gebruiken/uit te zetten?

Het is niet altijd gemakkelijk om te beoordelen of er sprake is van een logisch verbruik maar als je weet welke apparatuur er achter zit, dan kun je meestal een inschatting maken of het om een hoog energieverbruik gaat of niet. Een inventarisatie van de apparatuur in de keuken bijvoorbeeld helpt bij het verkrijgen van inzicht waar energie verbruikt wordt.

Gedragsverandering kost niets en levert vaak veel op. Het zijn de bekende open deuren zoals lichten uit en verwarming laag, maar vaak wordt het vergeten om het te doen. Kijk waar bespaard kan worden en zet bijvoorbeeld een bewustzijns campagne op. Spreek bijvoorbeeld met de leerkrachten af dat de verlichting van het lokaal wordt uitgezet als er niemand binnen is. Ook door middel van aanpassingen kan gedrag aangestuurd worden; stickers op de lichtknoppen met het verzoek het uit te schakelen, kan helpen. Een andere oplossing is om bewegingsmelders te plaatsen. Dit kun je ook doen in combinatie met de vervanging van oude TL-, halogeen- en spaarlampverlichting door ledverlichting.

Vervanging van apparatuur zoals keukenapparatuur of verlichting kan behoorlijke besparingen opleveren. Een oude koelkast die ook meestal halfleeg is kan vervangen worden door een kleine met het hoogste energielabel (A+++). Zo zijn er tal van voorbeelden hoe er gemakkelijk bespaard kan worden.

3) Opzetten energiebespaarplan

In het energiebespaarplan zet je uiteen waar je je aandacht op gaat richten. Deel het in op de verschillende thema's zoals verwarming, verlichting, koeling, isolatie (muur, dak, vloer), ventilatie etc. Maak onderscheid tussen de maatregelen in hoe gemakkelijk ze zijn uit te voeren, wat de investeringen zijn en op welke termijn het gerealiseerd kan worden. Hiervoor heb je waarschijnlijk informatie nodig van andere partijen. Schakel de Energy Battle partners in om hierbij hulp te krijgen of laat je coachen door NMCX.

NMCX

CENTRUM VOOR DUURZAAMHEID

Wieger Bruinlaan 7 • 2132 AX Hoofddorp • 023 555 34 37 • info@nmcx.nl • www.nmcx.nl

Financiële middelen

Koppel een budget aan iedere maatregel. Dit geldt vooral voor investeringen zoals in energiebesparingsmaatregelen zoals ledverlichting maar ook in het opwekken van duurzame energie met bijvoorbeeld zonnepanelen. Hoe ga je deze financiële middelen vrijmaken? Is er een potje, kan er geleend worden, is een crowdfund actie mogelijk. Bedenk bij lenen en crowdfunding dat energiebesparende maatregelen zichzelf terugverdienen. Ook de gemeente draagt bij aan energiebesparende maatregelen door een bedrag daarvoor beschikbaar te stellen.

4) Uitvoeren maatregelen uit het energiebespaarplan

En dan komt het neer op de uitvoering. Sommige maatregelen kunnen snel uitgevoerd worden en voor andere maatregelen zijn er meerdere stappen nodig en moeten bijvoorbeeld offertes of vergunningen aangevraagd worden. Het is goed mogelijk dat niet alles binnen de tijdsduur van de Energy Battle uitgevoerd kan worden en dat is niet zo erg. Vaak is energiebesparing een kwestie van lange adem. Belangrijk is dat de eerste stappen zijn gezet.

Contactgegevens:

Jorrit Leijting

Projectleider Energie, NMCX Centrum voor duurzaamheid

Tel.: 06 51431730

E-mail: jorrit.leijting@nmcx.nl